

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО

Навчально-науковий інститут
неперервної освіти і туризму
«27» травня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 242 «Туризм»

Освітня програма «Туризм»

ННІ неперервної освіти і туризму

Розробник: доцентка кафедри готельно-ресторанної справи та туризму,
к.е.н., доцент Ірина КУДІНОВА

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна охоплює теоретичні засади і практичні аспекти функціонування туристичного бізнесу на міжнародному рівні. Вона знайомить здобувачів вищої освіти із глобальними тенденціями розвитку індустрії туризму, особливостями міжнародного туристичного ринку, роллю міжнародних організацій у сфері туризму, формами міжнародного співробітництва, а також правовими, економічними та організаційними аспектами ведення туристичного бізнесу за кордоном. Особлива увага приділяється аналізу основних гравців світового ринку туризму, маркетинговим стратегіям та питанням сталого розвитку в міжнародному контексті.

Завдання вивчення дисципліни: сформувати у студентів розуміння структури і функціонування міжнародного туристичного ринку; ознайомити з принципами і механізмами міжнародного туристичного співробітництва; вивчити особливості діяльності туристичних підприємств на глобальному ринку; навчити аналізувати міжнародне туристичне середовище та адаптувати бізнес до змін зовнішнього середовища; розвивати навички оцінки конкурентоспроможності туристичних продуктів і напрямків на міжнародному рівні; сприяти формуванню здатності приймати стратегічні рішення в умовах глобалізації та міжнародної конкуренції.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	бакалавр	
Спеціальність	242 «Туризм»	
Освітня програма	Туризм	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	х	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	4
Семестр	8	9
Лекційні заняття	26 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	26 год.	10 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	98 год.	130 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – формування системи теоретичних знань та практичних навичок з особливостей організації міжнародного туризму як суспільного феномену та індустрії, його видів і чинників, що впливають на туристичний рух у всьому світі

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність: здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи екологічних та туризмознавчих наук, з урахуванням принципів збалансованого природокористування, в тому числі на природоохоронних територіях та у сільській місцевості.

загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та : необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини громадянина в Україні

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

ЗК3.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

ЗК7. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК8. Навички використання інформаційних та комунікативних технологій

ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно

спеціальні (фахові) компетентності:

СК23. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах

СК27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації

СК28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці

СК29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства

СК30. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові

операції суб'єктом туристичного бізнесу

Програмні результати навчання (ПРН):

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук

ПР08. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися.

ПР09. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	тижні	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Концептуальні засади міжнародного туристичного бізнесу													
Тема 1. Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	1	11	2	2			7	20					20
Тема 2. Міжнародна співпраця в галузі туризму	2	11	2	2			7	24	2	2			20
Тема 3. Індикатори розвитку міжнародного туризму	3	11	2	2			7	24	2	2			20
Тема 4. Міжнародні туристичні організації	4	11	2	2			7	24	2	2			20
Тема 5. Міжнародний туристичний бізнес в Україні	5	11	2	2			7						
Тема 6. Міжнародні туристичні операції	6	11	2	2			7						
Тема 7. Система якості сервісу у міжнародному	7	12	2	2			8						

туристичному бізнесі													
Разом за модулем 1	78	14	14				50	92	6	6			80
Модуль 2. Транснаціональні корпорації в туризмі													
Тема 8. Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	8	12	2	2			8	20	2				18
Тема 9. Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	9	12	2	2			8	19	1	1			17
Тема 10. Управління туристичними транснаціональними корпораціями	10	12	2	2			8	19	1	1			17
Тема 11. Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	11	12	2	2			8						
Тема 12. Управління транснаціональними корпораціями в туризмі	12	12	2	2			8						
Тема 13. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	13	12	2	2			8						
Разом за модулем 2	72		12	12			48	58	4	2			52
Усього годин	150		26	26			98	150	10	8			132

3. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	2
2.	Міжнародна співпраця в галузі туризму	2
3.	Індикатори розвитку міжнародного туризму	3
4.	Міжнародні туристичні організації	2

5.	Міжнародний туристичний бізнес в Україні	2
6.	Міжнародні туристичні операції	2
7.	Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	2
8.	Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	2
9.	Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	2
10.	Управління туристичними транснаціональними корпораціями	2
11.	Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	2
12.	Управління транснаціональними корпораціями в туризмі	2
13.	Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	2
Разом		26

4. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	2
2.	Міжнародна співпраця в галузі туризму	2
3.	Індикатори розвитку міжнародного туризму	3
4.	Міжнародні туристичні організації	2
5.	Міжнародний туристичний бізнес в Україні	2
6.	Міжнародні туристичні операції	2
7.	Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	2
8.	Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	2
9.	Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	2
10.	Управління туристичними транснаціональними корпораціями	2
11.	Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	2
12.	Управління транснаціональними корпораціями в туризмі	2
13.	Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	2
Разом		26

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	7

2.	Міжнародна співпраця в галузі туризму	7
3.	Індикатори розвитку міжнародного туризму	7
4.	Міжнародні туристичні організації	7
5.	Міжнародний туристичний бізнес в Україні	7
6.	Міжнародні туристичні операції	7
7.	Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	8
8.	Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	8
9.	Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	8
10.	Управління туристичними транснаціональними корпораціями	8
11.	Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	8
12.	Управління транснаціональними корпораціями в туризмі	8
13.	Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	8
Разом		98

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист практичних робіт;
- захист самостійних робіт.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод навчальних дискусій та дебат;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно з чинним «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Концептуальні засади міжнародного туристичного бізнесу		
Практична робота 1. Міжнародний туризм як багатогранне	ПРН 02 Знати:	8

соціально-економічне явище	- сутність і функції міжнародного туризму як складової соціально-економічного розвитку суспільства. Вміти: - аналізувати вплив міжнародного туризму на економіку, зайнятість і культурний обмін між країнами.	
Практична робота 2. Міжнародна співпраця в галузі туризму	ПРН 02 Знати: - основні форми, напрями та інституції міжнародної співпраці в сфері туризму (наприклад, ЮНВТО, WTTC, двосторонні та багатосторонні угоди). Вміти: - застосовувати знання про механізми міжнародної співпраці для оцінки її впливу на розвиток туристичної діяльності	8
Практична робота 3. Індикатори розвитку міжнародного туризму	ПРН 02 Знати: - основні індикатори розвитку міжнародного туризму (кількість міжнародних прибуттів, обсяги доходів, середня тривалість перебування, туристичні витрати тощо). Вміти: - аналізувати статистичні показники та використовувати їх для оцінки тенденцій і динаміки розвитку міжнародного туризму.	8
Практична робота 4. Міжнародні туристичні організації	ПРН 01,02 Знати: - основні міжнародні туристичні організації (ЮНВТО, WTTC, IATA, РАТА тощо), їхні функції, цілі та напрямки діяльності. Вміти: - характеризувати діяльність міжнародних туристичних організацій та визначати їхній вплив на розвиток світового туристичного ринку	8
Практична робота 5. Міжнародний туристичний бізнес в Україні	ПРН 01, 02, 10 Знати: - особливості організації міжнародного туристичного бізнесу в умовах українського ринку. Вміти: - аналізувати і застосовувати моделі управління міжнародною туристичною діяльністю в Україні.	8
Практична робота 6. Міжнародні туристичні операції	ПРН 02 Знати: - суть і класифікацію міжнародних туристичних операцій, основні етапи організації виїзного та в'їзного туризму. Вміти:	10

	- розробляти та аналізувати маршрути, програми і пакети туристичних послуг у рамках міжнародних операцій.	
Практична робота 7. Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	ПРН 01, 09, 12 Знати: - нормативно-правове регулювання якості сервісу у сфері міжнародного туризму. Вміти: - застосовувати положення законодавства і стандартів при управлінні якістю обслуговування.	10
Самостійна робота		10
Модульна контрольна робота 1		30
Всього за модулем 1		100
Модуль 2. Транснаціональні корпорації в туризмі		
Практична робота 8. Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	ПРН 01, 09, 123 Знати: - нормативно-правове регулювання якості сервісу у сфері міжнародного туризму, міжнародні стандарти обслуговування та принципи ефективної комунікації зі споживачами. Вміти: - застосовувати положення законодавства і стандарти якості при управлінні сервісом, організовувати обслуговування туристів з урахуванням міжнародних вимог і забезпечувати продуктивну комунікацію зі споживачами туристичних послуг.	10
Практична робота 9. Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	ПРН 10 Знати: - основні характеристики туристичних транснаціональних корпорацій, їхні особливості організації, структуру та ключові напрями діяльності на міжнародному ринку. Вміти: - аналізувати діяльність транснаціональних туристичних корпорацій, визначати їхній вплив на глобальний туристичний бізнес і застосовувати знання для розробки стратегій розвитку в міжнародному середовищі.	10
Практична робота 10. Управління туристичними транснаціональними корпораціями	ПРН 10 Знати: - принципи, процеси та технології організації й управління туристичними транснаціональними корпораціями, особливості їх функціонування на міжнародному ринку. Вміти: - застосовувати сучасні управлінські підходи та інструменти для ефективного керівництва	10

	діяльністю туристичних транснаціональних корпорацій у глобальному середовищі.	
Практична робота 11. Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	ПРН 10 Знати: - структуру, функції та особливості міжнародних готельних мереж як форм транснаціональних корпорацій у сфері туризму. Вміти: - аналізувати діяльність міжнародних готельних мереж і застосовувати знання для управління їхньою діяльністю в умовах глобального туристичного ринку	10
Практична робота 12. Управління транснаціональними корпораціями в туризмі	ПРН 10 Знати: - принципи, моделі та особливості управління транснаціональними корпораціями в галузі туризму, а також їхню організаційну структуру та механізми функціонування. Вміти: - застосовувати сучасні управлінські підходи та технології для ефективного керування діяльністю туристичних транснаціональних корпорацій у міжнародному середовищі.	10
Практична робота 13. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	ПРН 10 Знати: - принципи корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) та особливості формування корпоративної культури в міжнародних туристичних компаніях. Вміти: - впроваджувати елементи КСВ і корпоративної культури в управлінські процеси міжнародного туристичного бізнесу для підвищення його ефективності та сталості.	10
Самостійна робота		10
Модульна контрольна робота 2		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	(M1+M2)/2*0,7≤70	
Екзамен		30
Всього	(Навчальна робота + екзамен) ≤100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени / заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре

60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2230>).
2. Конспекти лекцій та їх презентації ((доступні на навчальному порталі НУБіП України eLearn <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2230>).

9. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Алієва-Барановська В.М., Дахно І.І. Міжнародний туризм. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 344 с.
2. Божидарнік Т.В., Божидарнік Н.В. Міжнародний туризм : навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 312 с.
3. Головня О.М. Міжнародний туризм : навч. посіб. / О.М. Головня, Ю.В. Ставська. Вінниця: ТОВ «Друг». 2020. 316 с.
4. Дехтяр Н.А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні : монографія / Н.А. Дехтяр. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 470 с.
5. Смирнов І.Г., Любіцева О.О. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2022. 288 с.

Додаткові

1. Атаманчук З.А. Глобальні тенденції розвитку міжнародного туризму в структурі світового ринку послуг. Бізнес Інформ. 2020. № 4. С. 21–27.
2. Атаманчук З.А. Розвиток міжнародного туризму як шлях формування крос-культурної толерантності. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 58–64.

3. Семенко Б.В. Трансформація міжнародного туризму України (на рівні районів та міст обласного значення). Вінниця : Твори, 2022. 228 с.

4. Скарга О.О. Транснаціоналізація ринку туристичних послуг на етапі глобалізації: концептуально-організаційний аспект. Проблеми економіки. 2020. № 2. С. 63–70.

Інформаційні ресурси

1. Все про туризм: туристична бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://infotour.in.ua>.

2. Журнал Міжнародний туризм [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intour.com.ua/>.

3. Інформаційний розділ Всесвітньої туристичної організації (ВТО). – Режим доступу: <http://www.world-tourism.org/>.

4. Eurostat [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/>.

5. World Tourism Organization (UNWTO) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.unwto.org.